

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 146/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. T..., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátkou JUDr. A. K., K., ktorou namieta porušenie:

- svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tos 53/2010 z 20. júla 2010 a sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010 a

- svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prípisom Okresného súdu Košice-okolie z 3. augusta 2010 v súvislosti s vybavením jeho podania z 26. júla 2010, ako aj prípisom z 13. septembra 2010 v súvislosti s vybavením jeho podania z 12. augusta 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. októbra 2010 doručená sťažnosť D. T. (ďalej len „sťažovateľ“) doplnená podaním doručeným 20. októbra 2010, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 53/2010 z 20. júla 2010 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu z 20. júla 2010“) a sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu z 22. septembra 2010“) a svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prípisom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) z 3. augusta 2010 v súvislosti s vybavením jeho podania z 26. júla 2010 (ďalej aj „prípis okresného súdu z 3. augusta 2010“), ako aj prípisom z 13. septembra 2010 v súvislosti s vybavením jeho podania z 12. augusta 2010 (ďalej aj „prípis okresného súdu z 13. septembra 2010“).

Ústavný súd považoval v tejto veci za smerodajné pre svoj ďalší postup nové znenie sťažnosti obsiahnuté v doplnenom a upresnenom podaní právnej zástupkyne sťažovateľa, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 20. októbra 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je väzobne stíhaný z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť 23. januára 2010 o 16.00 h. Do väzby bol vzatý pre skutok právne posúdený ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona.

Dňa 31. marca 2010 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) na sťažovateľa obžalobu pre ten istý skutok, pre ktorý bol vzatý do väzby.

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. apríla 2010 rozhodol, že sťažovateľa podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku ponecháva po podaní obžaloby vo väzbe, pretože dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku naďalej trvajú, a zároveň zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu (ďalej len „žiadosť o prepustenie z väzby“), ktorú podal pri výsluchu na neverejnom zasadnutí. Krajský súd sťažnosť podanú sťažovateľom uznesením sp. zn. 4 Tos 33/2010 z 12. mája 2010 zamietol.

Sťažovateľ podal 18. mája 2010 okresnému súdu ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby a jej nahradenie dohľadom probačného a mediačného úradníka z dôvodu, že sa zo skutku, ktorý mu je kladený za vinu, necíti byť vinný. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 T 456/2010 z 21. mája 2010 zamietol túto žiadosť sťažovateľa dospejúc k záveru, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku u neho naďalej trvajú. Krajský súd sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu uznesením sp. zn. 4 Tos 39/2010 z 2. júna 2010 zrušil, pretože neboli splnené podmienky podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, a to konkrétne preto, že žiadosť o prepustenie z väzby (založená na rovnakých dôvodoch ako predchádzajúca) bola podaná pred uplynutím 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť (12. mája 2010). Zároveň krajský súd konštatoval ďalšie pochybenie okresného súdu spočívajúce v tom, že v rámci konania o predbežnom prerokovaní obžaloby mal okresný súd podľa § 244 ods. 5 Trestného poriadku rozhodnúť aj o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa, čo podľa názoru krajského súdu okresný súd neurobil, a preto tak mal urobiť doplnujúcim uznesením. Podľa sťažovateľa okresný súd tak neurobil do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, a preto považuje svoju väzbu po 23. auguste 2010, keď uplynula lehota väzby z prípravného konania, za nezákonnú, neodôvodnenú a nepodloženú rozhodnutím súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza, že „podaním zo dňa 8. 7. 2010 namietala moja obhajkyňa postup Okresného súdu Košice-okolie ohľadom verejného zasadnutia o prejednanie mojej žiadosti o prepustenie z väzby. Podľa upovedomenia obhajcu doručené mu dňa 7. 7. 2010 vyplýva, že dňa 8. 7. 2010 sa uskutoční verejné zasadnutie, ktoré sa však nekonalo vinou súdu, o čom svedčí Úradný záznam trestnej kancelárie podpísaný konajúcim sudcom JUDr. P. M. zo dňa 8. 7. 2010 a ktorý postup bol v tomto podaní

namietaný. “ O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby „zo dňa 30. 6. 2010 bolo rozhodované následne na neverejnom zasadnutí dňa 9. 7. 2010 bez obhajcu napriek tomu, že tento termín nebol mne ani obhajkyňi oznámený zákonným spôsobom, na čo poukazuje moja obhajkyňa v podaní zo dňa 8. 7. 2010“.

Podaním označeným ako „Sťažnosť pre porušenie zákona“ z 26. júla 2010 sťažovateľ namietal neodôvodnenosť trvania väzby a z tohto dôvodu žiadal o prepustenie z väzby. Prípisom okresného súdu z 3. augusta 2010 ako odpoveďou na predchádzajúce podanie sťažovateľa mu bolo oznámené, že o jeho väzbe bolo rozhodnuté „uznesením Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 21. 4. 2010 sp. zn. 3 T 46/2010, ktorá sťažnosť proti nemu bola zamietnutá Krajským súdom v Košiciach zo dňa 12. 5. 2010 sp. zn. 4 Tos 33/2010, proti ktorému rozhodnutiu bola zamietnutá sťažnosť“.

Ďalším podaním označeným ako „Vyjadrenie“ z 12. augusta 2010 sťažovateľ vyjadril nesúhlas s odpoveďou okresného súdu v jeho prípise z 3. augusta 2010 a trval na tom, aby okresný súd riadne preskúmal jeho podanie z 26. júla 2010. Prípisom okresného súdu z 13. septembra 2010 bolo sťažovateľovi oznámené, že „inštitút sťažnosti pre porušenie zákona nie je zakotvený, na základe čoho súd moje podanie vyhodnotil podľa obsahu a rozhodoval v zmysle trestného poriadku“.

Sťažovateľ uvádza, že «namiesto toho, aby súd konal a rozhodol o mojich procesných návrhoch (aj keby nesprávnych či nedôvodných), ktoré boli akokoľvek označené, ale z ktorých obsahovo vyplývali žiadosti o prepustenie z väzby, na tieto mi odpísal listy, ako „Odpovede na môj prípis“».

Sťažovateľ je preto toho názoru, „že od času predbežného prejednania obžaloby vykonávam väzbu bezdôvodne a v rozpore so zákonom“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

«Základné právo sťažovateľa zaručené podľa čl. 17 ods. 1 a 5 Ústavy SR, a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, boli Uznesením Krajského súdu

v Košiciach zo dňa 20. 7. 2010 sp. zn. 4 Tos 53/2010 a Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. 9. 2010 sp. zn. 4 Tos 66/2010, porušené.

Základné práva sťažovateľa zaručené podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, boli listami Okresného súdu Košice-okolie, zo dňa 3. 8. 2010 sp. zn. 3 T/46/2010 označenými ako „Vec: obž. D. T. – trestné konanie pre zločin podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, Odpoveď na prípis obžalovaného D. T. zo dňa 26. 7. 2010 označený ako „sťažnosť pre porušenie zákona“ a ako „Vec: obž. D. T. - trestné konanie pre zločin podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, Odpoveď na prípis obžalovaného D. T. zo dňa 12. 8. 2010 označený ako sťažnosť pre porušenie zákona“ porušené.

Ústavný súd SR zrušuje a vracia na ďalšie konanie Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20. 7. 2010 sp. zn. 4 Tos 53/2010 a Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. 9. 2010 sp. zn. 4 Tos 66/2010.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Košice-okolie, vo veciach žiadostí o prepustenie na slobodu označených ako Sťažnosť pre porušenie zákona zo dňa 26. 7. 2010 a zo dňa 12. 8. 2010 konať a rozhodnúť.

Ústavný súd SR zakazuje porušovateľom v 1. a 2. rade pokračovať v porušovaní namietaných základných práv sťažovateľa.

Ústavný súd prikazuje Krajskému súdu v Košiciach, event. Okresnému súdu Košice-okolie, prepustiť sťažovateľa bez zbytočného odkladu z väzby na slobodu.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 500 €.

Krajský súd v Košiciach a Okresný súd Košice-okolie sú povinní nahradiť sťažovateľovi trovy konania.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru uzneseniami krajského súdu sp. zn. 4 Tos 53/2010 z 20. júla 2010 a sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010, ako aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prípismi okresného súdu z 3. augusta 2010 a 13. septembra 2010.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

1. K námietke porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru uzneseniami krajského súdu sp. zn. 4 Tos 53/2010 z 20. júla 2010 a sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010

1.1 Sťažovateľ namieta porušenie v sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu z 20. júla 2010, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 z 9. júla 2010. Okresný súd uvedeným uznesením zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby z 9. júla 2010.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Zo spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. júla 2010 bolo doručené sťažovateľovi 2. augusta 2010 a jeho náhradnému obhajcovi 30. júla 2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu (Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice) 7. októbra 2010.

Akceptujúc kogentnú lehotu, v ktorej je nutné podať sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd zistil, že sťažnosť bola vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Tos 53/2010 z 20. júla 2010 podaná oneskorene, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1.2 Sťažovateľ taktiež namieta porušenie v sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010, ktorým bola zamietnutá jeho

sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 zo 6. septembra 2010. Okresný súd uvedeným uznesením zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby z 20. augusta 2010.

Sťažovateľ poukazuje na to, že v súvislosti so zrušením uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. mája 2010 (uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 39/2010 z 2. júna 2010 z dôvodu, že okresný súd nepostupoval procesne správne, keď rozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby skôr, ako uplynula lehota ustanovená v § 79 ods. 3 Trestného poriadku) bolo tomuto súdu uložené rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa podľa § 244 ods. 5 Trestného poriadku, a to doplňujúcim uznesením. Podľa sťažovateľa okresný súd namiesto toho, aby vydal doplňujúce uznesenie, ktorým by rozhodol o jeho ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby, rozhodoval o jeho ďalšej žiadosti o prepustenie (z 20. augusta 2010) a krajský súd napadnutým uznesením tento postup okresného súdu odobril, čo sťažovateľ namieta, keďže to považuje za pochybenie. Z toho dôvodu sťažovateľ zastáva názor, že trvanie jeho ďalšej väzby po uplynutí základnej lehoty väzby z prípravného konania, teda po 23. auguste 2010 treba považovať za nezákonné.

Totožnú argumentáciu uplatnil sťažovateľ aj vo svojom podaní označenom ako „*Sťažnosť pre porušenie zákona*“ z 20. augusta 2010, ktorú okresný súd podľa obsahu vyhodnotil ako žiadosť o prepustenie z väzby. Okresný súd v uznesení sp. zn. 3 T 46/2010 zo 6. septembra 2010 uviedol, že predmetná žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú sťažovateľ založil na tvrdení o porušení jeho procesných práv, je nedôvodná. Sťažovateľovi zároveň okresný súd ozrejmil, že o ďalšom trvaní jeho väzby po podaní obžaloby (31. marca 2010) bolo rozhodnuté uznesením sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. apríla 2010 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 33/2010 z 12. mája 2010, a preto podľa názoru okresného súdu k porušeniu sťažovateľových práv pri rozhodovaní o ďalšom trvaní jeho väzby po podaní obžaloby nedošlo. S uvedeným sa plne stotožnil aj krajský súd, ktorý napadnutým uznesením z 22. septembra 2010 zamietol sťažnosť sťažovateľa podanú proti uvedenému prvostupňovému uzneseniu.

K sťažovateľovej námietke uplatnenej aj v sťažnosti ústavnému súdu založenej na tvrdení, že po zrušení uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. mája 2010 uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 39/2010 z 2. júna 2010 (predmetné uznesenie nie je napadnuté touto sťažnosťou, pozn.) bolo okresnému súdu „nariadené... rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby doplňujúcim uznesením“ s poukazom na § 244 ods. 5 Trestného poriadku (ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd pri predbežnom prerokovaní obžaloby vždy aj o ďalšom trvaní väzby), ústavný súd uvádza, že § 244 Trestného poriadku bol novelou (zákonom č. 5/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov) zrušený s účinnosťou od 1. februára 2009 (teda ešte pred vzatím sťažovateľa do väzby), a preto okresný súd nemohol doplňujúce uznesenie podľa uvedeného ustanovenia Trestného poriadku ani vydať. Napokon o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa po podaní obžaloby, ako už bolo uvedené, bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. apríla 2010 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 33/2010 z 12. mája 2010.

Uvedené dôvody, prečo okresný súd nemohol vydať doplňujúce uznesenie, však okresný súd ozrejmil sťažovateľovi už v uznesení sp. zn. 3 T 46/2010 z 9. júla 2010, ktorým rozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z toho istého dňa, v spojení s uznesením krajského súdu z 20. júla 2010. Uviedol v ňom: „*Je síce pravdou, že krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 4 Tos 39/2010 zo dňa 2. 6. 2010 prvostupňovému súdu vytkol, že pri predbežnom prejednaní obžaloby nerozhodol v zmysle § 244 ods. 5 Tr. poriadku o ďalšom trvaní väzby a nariadil mu, aby doplňujúcim uznesením tak urobil, avšak na druhej strane skutočnosť je taká, že Okresný súd Košice-okolie na neverejnom zasadnutí konanom 21. 4. 2010 bezprostredne po odročení verejného zasadnutia, ktoré sa malo vykonať za účelom predbežného prejednávania obžaloby rozhodol uznesením sp. zn. 3 T 456/2010 zo dňa 21. 4. 2010 podľa § 238 ods. 3 Tr. poriadku o ponechaní obžalovaného D. T. vo väzbe a nakoľko ustanovenie § 244 ods. 5 Tr. poriadku bolo novelizáciou Trestného poriadku zákonom č. 5/2009 Z. z. zrušené s účinnosťou od 1. 2. 2009, prvostupňový súd nemohol tento pokyn krajského súdu vykonať.*“

Krajský súd preto pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 zo 6. septembra 2010, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby z 20. augusta 2010, postupoval podľa názoru ústavného súdu správne, keď sa plne stotožnil s názorom okresného súdu, že námietky sťažovateľa o porušení jeho procesných práv nie sú dôvodné, keďže o jeho ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 46/2010 z 21. apríla 2010.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 66/2010 z 22. septembra 2010, existujú dôvody na jej odmietnutie pre jej zjavnú neopodstatnenosť, a z tohto dôvodu ju pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva čl. 6 ods. 1 dohovoru prípismi okresného súdu z 3. augusta 2010 a 13. septembra 2010

Sťažovateľ podaním označeným ako „Sťažnosť pre porušenie zákona“ z 26. júla 2010 namietal na okresnom súde neodôvodnenosť trvania jeho väzby (založenej na neexistencii rozhodnutia o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby (bližšie pozri odôvodnenie v časti II bod 1.2 tohto uznesenia) a z tohto dôvodu žiadal o prepustenie z väzby. Ďalším podaním označeným ako „Vyjadrenie“ z 12. augusta 2010 opäť namietal neodôvodnenosť trvania väzby a žiadal, aby sa okresný súd riadne zaoberal jeho „Sťažnosťou pre porušenie zákona“ z 26. júla 2010. Následne na to bolo okresnému súdu 20. augusta 2010 doručené ďalšie podanie sťažovateľa obsahovo totožné s predchádzajúcimi dvomi podaniami označené ako „Sťažnosť pre porušenie zákona“.

Na podanie sťažovateľa z 26. júla 2010 reagoval okresný súd prípisom z 3. augusta 2010, v ktorom uviedol:

„V predmetnej veci v súvislosti s Vaším listom zo dňa 26. 7. 2010, ktorým namietate, že pred súdom nebolo rozhodnuté o ďalšom trvaní väzby, v dôsledku čoho boli porušené

Vaše procesné a ústavné práva, z ktorého dôvodu žiadate o okamžité prepustenie z väzby, uvádzam nasledovné:

Na verejnom zasadnutí dňa 21. 4. 2010 súd uznesením sp. zn. 3 T 46/2010 zo dňa 21. 4. 2010 podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol o Vašom ponechaní vo väzbe z dôvodu, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku naďalej trvajú.

Uvedené uznesenie Vám bolo doručené dňa 27. 4. 2010. Podaní sťažnosť proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Košiciach svojím uznesením sp. zn. 4 Tos 33/2010 zo dňa 12. 5. 2010 zamietal.

Nie je teda pravdou, že súd po podaní obžaloby 31. 3. 2010 o ďalšom trvaní Vašej väzby doposiaľ nerozhodol.

Dňa 30. 6. 2010 bola súdu doručená žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú ste podali prostredníctvom svojej obhajkyne, a to z dôvodu nerozhodnutia o ďalšom trvaní väzby.

O tejto žiadosti rozhodol Okresný súd Košice-okolie dňa 9. 7. 2010 uznesením sp. zn. 3 T 46/2010 zo dňa 9. 7. 2010 tak, že ju zamietol. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 4 Tos 53/2010 sťažnosť podanú vo Vašom mene ustanovenou obhajkyňou proti tomuto uzneseniu zamietol.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Nakoľko súd Vašu žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 30. 6. 2010 podanú prostredníctvom ustanovenej obhajkyne zamietol s právoplatnosťou dňa 20. 7. 2010 a v podaní Vami označenom ako sťažnosť pre porušenie zákona zo dňa 26. 7. 2010, žiadate o prepustenie z väzby z toho istého dôvodu ako v žiadosti zo dňa 30. 6. 2010, súd vzhľadom na neuplynutie 30-dňovej lehoty od právoplatnosti uznesenia o zamietnutí Vašej predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby o Vašom podaní zo dňa 26. 7. 2010 označenom ako sťažnosť pre porušenie zákona, ktoré súd podľa jeho obsahu vyhodnotil ako žiadosť o prepustenie z väzby nerozhodoval.“

Druhé podanie sťažovateľa z 12. augusta 2010, v ktorom sťažovateľ vyjadril nesúhlas s prípisom okresného súdu z 3. augusta 2010 a požiadal ho, aby riadne preskúmal a rozhodol o jeho „Sťažnosti pre porušenie zákona“ z 26. júla 2010, bolo vybavené prípisom okresného súdu z 13. septembra 2010, v ktorom bolo sťažovateľovi oznámené, že „inštitút sťažnosti pre porušenie zákona v Trestnom poriadku nie je zakotvený. Preto súd Vaše podanie označené ako sťažnosť pre porušenie zákona vyhodnotil podľa ich obsahu a rozhodoval v zmysle platného Trestného poriadku.“.

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že obe podania doručil sťažovateľ okresnému súdu ešte predtým (26. júla 2010 a 12. augusta 2010), než uplynula lehota 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo o jeho predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby (20. júl 2010).

Sťažovateľ vznáša výhrady proti postupu okresného súdu namietajúc, že namiesto toho, aby konal a rozhodol „o jeho procesných návrhoch (aj keby nesprávnych či nedôvodných), ktoré boli akokoľvek označené, ale z ktorých obsahovo vyplývali žiadosti o prepustenie z väzby“, na tieto mu iba odpovedal prípismi.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Okresný súd, ktorého postup pri vybavení podaní z 26. júla 2010 a 12. augusta 2010 sťažovateľ namieta, po oboznámení sa s obsahom podania sťažovateľa z 26. júla 2010 dospel k záveru, že ide o žiadosť o prepustenie z väzby a že táto neobsahuje nové skutočnosti, ktoré by umožňovali v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku rozhodnúť pred uplynutím zákonom ustanovenej 30-dňovej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia o jeho

predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby. Vzhľadom na nesplnenie procesných podmienok preto o tejto žiadosti nerozhodoval a vyrozumel sťažovateľa prípisom z 3. augusta 2010, tak ako už bolo uvedené. Takýto záver, ktorý všeobecný (okresný) súd urobil, nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu považovať za arbitrárny či dokonca svojvoľný, ktorý by vyžadoval ústavno-súdnu korekciu.

Právo obvineného žiadať o prepustenie z väzby nie je neobmedzeným a absolútnym právom obvineného. Aj judikatúra štrasburských orgánov ochrany práva pripúšťa zákonné obmedzenie opätovného podávania žiadosti o prepustenie z väzby tou istou osobou uplynutím určitého času od predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Za primeraný časový interval medzi dvoma preskúmaniami v prípade väzby vo veci *Bezicheri c. Taliansko* (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. októbra 1989, *Annuaire*, č. 164) súd hodnotil jednomesačný interval. S uvedeným korešponduje aj právna úprava Trestného poriadku, ktorá viaže novú žiadosť o prepustenie z väzby na uplynutie 30-dňovej lehoty od právoplatnosti zamietajúceho rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti. Pred uplynutím lehoty 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (uznesenie krajského súdu z 20. júla 2010), ktorým bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby naposledy zamietnutá, okresný súd nerozhodoval, pretože neobsahovala nové skutočnosti.

Prípis okresného súdu z 3. augusta 2010 bol sťažovateľovi doručený 11. augusta 2010 a sťažovateľ 13. augusta 2010 adresoval okresnému súdu ďalšie podanie označené ako „*Vyjadrenie*“, v ktorom opäť namietal neodôvodnenosť trvania väzby (založenú na neexistencii rozhodnutia súdu o jeho väzbe po podaní obžaloby) a v ktorom vyjadril nesúhlas so spôsobom vybavenia jeho „*Sťažnosti pre porušenie zákona*“ z 26. júla 2010 a trval na svojom podaní z 26. júla 2010. Keďže v Trestnom poriadku účinnom od 1. januára 2006 už neexistuje inštitút sťažnosti pre porušenie zákona, tak ako to bolo v Trestnom poriadku účinnom do 31. decembra 2005 v sedemnástej hlave v § 266 až § 276, okresný súd postupoval správne, keď vyrozumel sťažovateľa v tom zmysle, ako už bolo citované (teda, že pre neexistenciu takéhoto inštitútu v platnom Trestnom poriadku nemožno o ňom konať a rozhodovať). Preto opätovne vzhľadom na nesplnenie procesných podmienok ustanovených v § 79 ods. 3 Trestného poriadku nebolo dôvodné, aby okresný

súd vydal rozhodnutie, a ani neprichádzal do úvahy iný postup, než vyrozumenie sťažovateľa prípisom z 13. septembra 2010.

O ďalšom podaní sťažovateľa doručenom okresnému súdu 20. augusta 2010 označenom taktiež ako „*Sťažnosť pre porušenie zákona*“, v ktorom opäť žiadal o prepustenie z väzby z tých istých dôvodov, ktoré bolo okresnému súdu doručené už po uplynutí 30-dňovej lehoty podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, okresný súd konal a rozhodol uznesením sp. zn. 3 T 46/2010 zo 6. septembra 2010 (bližšie pozri odôvodnenie v časti II bode 1.2 tohto uznesenia).

Ústavný súd je preto toho názoru, že v danom prípade okresný súd v súvislosti s podaniami sťažovateľa z 26. júla 2010 a 13. augusta 2010 postupoval procesne správne, keď ich vybavil prípismi, pričom niet žiadnej vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označenými prípismi okresného súdu a namietaným porušením v sťažnosti označených práv. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu stratilo už opodstatnenie, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2011